

آبونه شرائطی

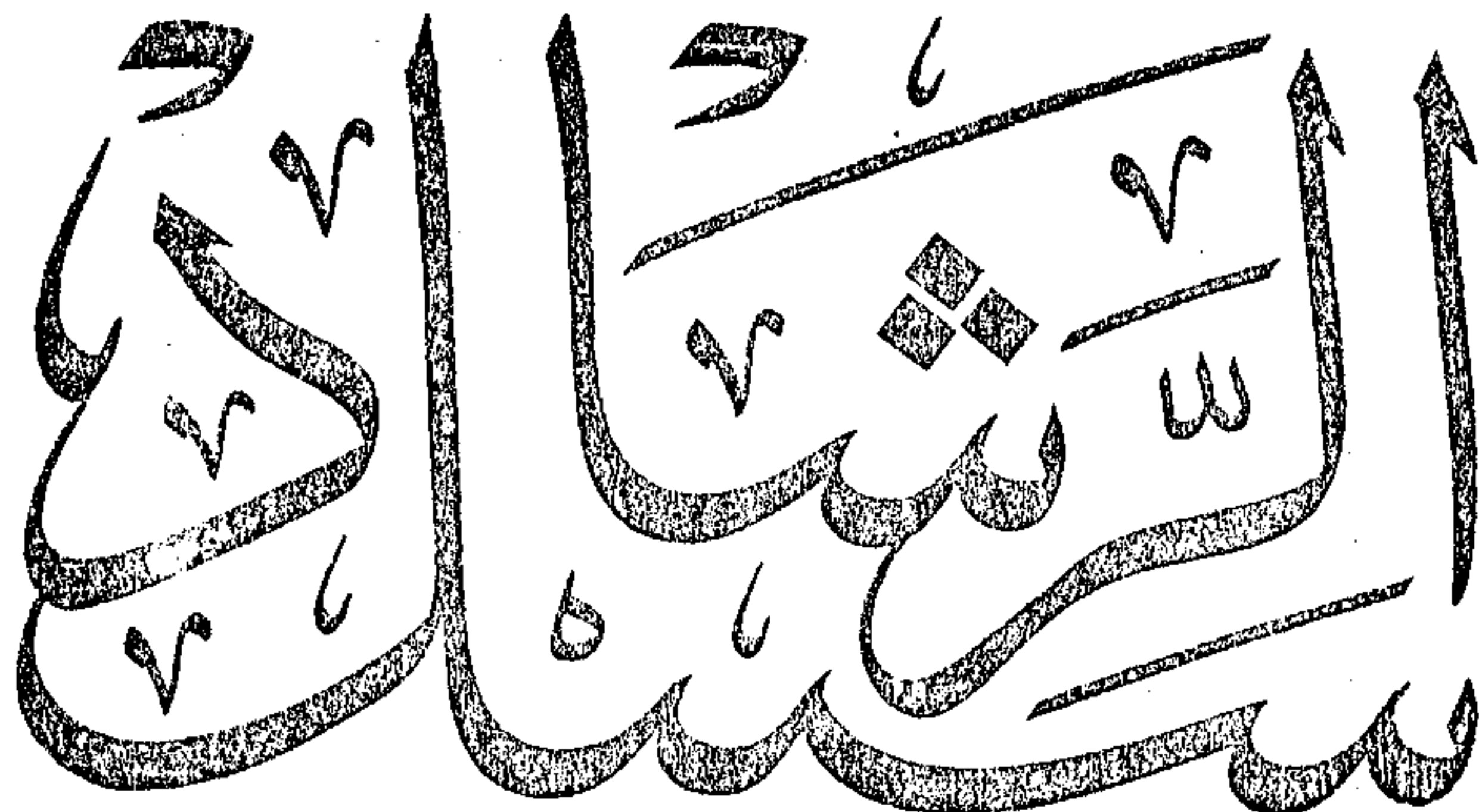
مداجلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدور.

نسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در
اداره خانه

باب عالی جاده سنده دایره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایملهین
یازیر اعاده اولونماز

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در
باش محرر صاحب و مدیر مسئول

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف اشرف ادیب

اخطارات

ادرس تبدیلنده آیریجه بش
غروش کوندردلیدر

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه صره
نومسرونی محتوی بوانسی لازم
ممالک اجنبیه ایچونی آبونه
اولانلرک آدرس لرینک فرائض
جهده یازلسی رجا اولنور.

باره کوندردلیدیکی زمان نه یه دایر
اولدینلرک واضعاً بیلدیرلسی
رجا اولنور.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

ردا المختارده منقول اولان متأخریندن قاری هدایه تک بحثی او مذهبیرک احکامنه تمامیه واقف اولدیغنه دلالت ایدیور . بومسئلهیه مطابق اولوبون انجیق نفقه ترک ایتدیکی ادعا اولونان قانیک معسر اولدیغنه دائر بینة اقامه ایدیلیرک آندن طولای قریقی جائز کوردن مذهبیرک قاضیسینک حکمی حقنددر . زوج اندن مسوکره کلوبده اقامه ایتک ایستدیکی بینةسی برنجی بینةیه مخالف اولدیغندن مسموع اولماق لازم کلیر . دیور . موسرک بینةسی بو قییلدن دکلدر . انک نفقه ترک ایتیمسی نفی محض اولور . انک اوزرینه بینة اقامه ایدلش اولق ممکن اولمایه جنی بدیدر .

حاصلی شو ماده هیچ بر مذهبه موافق اولوبون ۱۲۸ ماده تک بوکا دائر حکمی اجتماعه مخالفدر .

قومیسون هیأت علیه سنک بورالینه واقف اوله مدقلری و اطرافیه دوشونه مدقلری آکلاشیایور . بوماده تک وضع و تشریعندن اوله فائده و مساحتده بکلنمز .

ملکتمز اهالیسندن اوله نفیب واختفا ایدرک حکومت سنییه کندیلرینی بولوب میدانه چیقارمقدن عاجز براقش اولانلر جوق دکلر ، بلکه هیچ بولوغاز کی در . زوجة سنک نفقه سنی ویرمکدن بخل ایدن کیسه لر بونی یاغازلر . و بوکا حاجت کورمز لر . رجالک بویه یاقین یاخود اوزاق یرلرده اختفا و نفیب ایتلری اکثریا بر عذر هیچه مستند اولور . نته کیم استبداد زمانلرنده بر جوقلرینک معروض اولدقلری اقتدار یوزندن کاه ملکتمزده اختفایه وکام اورویا دیارینه التجا ایله نفیبه مجبور اولمشلر ایدی که بوکون آنلره مغدورین سیاسیة دنیلیور . نفیب واختفا هیچ بر زمان سببمز اولماز . و هر نه سببه منبی اولورسه اولسون بویه سفر واختفایه مضطر اولانلرک اوغرادقلری مصیبت داعی شفتت ایکن برده حال نفیبلرنده حرملرینه کوز قویانلر ، انلری طلب تقریقه سوق ایدنلر بولورسه بلیه تضاعف ایدمچک . بوماده اوکیلرینه جرأت ویرمچکدر . بورالری اطرافیه تأمل ایدیلک لازم کلیر . نفقه اول و آخر تحصیل اولونه بیلیر . زوجک بویه بر مصیبت کرفتار اولدینی زمان زوجة سنی کندی مالیه و سبیلده کچینر . اهل واقربالری ده اکا باقه جقلدر . بوماده لزوم یوق . نه اقوال فقهایه ، نه مصلحت عامه به موافق دکل .

صدرالدين

ایشلرینی نا اهل الله تودیع ایدن مللر یاشایامازل

برملتک دوام و بقای اومتی ترکیب ایدن افراد آراسنده نظام و انتظامک تأمین بقایله ممکن اولور . بونکده اساسی ملت آراسنده امنیت و حرمت متقابله تک وجود و دوامیدر . اکر شرط مطلق اولان بوامنیت و حرمت متقابله کافی درجهده موجود و پایدار اولماز ایسه

اومت نه قدر قوت و سطوت صاحی اولورسه اولسون پایدار اولماز . چونکه ارالرنده کی حس و اراده مشارکتی جابوق بوزولور . بناء علیه برملتک یاشامیسیمچون الله اساسی وظیفه یکدیگرینه امنیت و حرمت متقابله بخش ایدمچک سورنده حرکت و بونی اخلاص ایدمچک هر حال و حرکتدن بجا نیتدر . بوموظیفه اساسیه افراد آراسنده دخی مهم اولوب فقط ملتک قوه حکومتی اداره ایدن قسیمیله اداره اولونان قسمی آراسنده بک زیاده اهم و الزمدر . بو خصوصیه کوچوک برقصور بعضاً اجل ، بعضاً آجل ، فقط همان دائماً غایت و خیم غایتلر تولید ایدمبیلیر . ذاتاً حکومت امنیت و حقوق متقابله اوزرینه مؤسس برتمهددر که غایه سی نظام و انتظامی تأمیندر . بناء علیه حکومتک ، اصل حکمت و جودی اولان ، نظام و انتظامک تأمین ایچون امنیت و حرمت متقابله ی تأمین و تأسیسی اک مقدس وظیفه بیلیمسی لازمکلیر . بونی اخلاص ایدن هر حکومت کندیسنی ده ملتق ده تهلکبه القا ایدر .

مسئله تک فلسفینی بویه اولدینی کی دینیسی ده بویه در . زیرا شرعشریف دخی انسانلر ایچون نظام و انتظامک محافظه سنی اساس و بونک اخلاصی موجب احوالی ملتک خراب و هلاکته سبب اصلی اولورق قبول ایدر . و بویاده کوسستردیکی لایتغیر قانونده اماناتی اهلنه تودیع و اجرای عدالتدر ، استنبذ بالله : « ان الله یأمرکم ان تؤدوا الامانات الی اهلها و اذا حکمتم بین الناس ان تحکوا بالعدل » آیت کریمسی بودستور اساسی بی آمر اولوب هر شکل حکومتده تعقیب و تعاطی ضروری اولان بر قانون جلیلدر .

امانتک مختلف معنای و ارسده اساس اعتباریه هپ بر رکنه منجر اولور . چونکه امانت حسن محافظه ایدلک اوزره انسانه تودیع اولونان هرشی در . انسانه اک عادی برشی تودیع اولونابیلدیکی کی اک قیمتدار و عظیم مسؤولیت مادی و معنوییه مسئولیت مخصوصلرده تودیع اولونابیلیر . فقط هانکیسی اولورسه اولسون حسن محافظه سینه اهتمام و صرمسی کلنجه اهلنه تودیع اک قطعی برورج ، بر وظیفه در .

وظیفه اساس اعتباریه هر برده و هر وقت بردر . اودکیشمز ، تعدد ایتمز . اونک کوردیکمز تعددی تماماً شکله طایدر . و السانک انسانانی ده آنجیق وظیفه سی اولماسیله یعنی عقل و دین صاحی اولماسینه منبی مکلف بولونماسیله در . امانت کلمه سنده وظیفه مناسنک موجود اولدینی مفسرلرک ایضا حائیلده ثابتدر : از جمله تفسیر کیرده فخرالدین رازی حفسرلری دیورلرک : امانت بر کره الله قارشی امانت رعایت مناسنه که : اوامر الهیه به اطاعت ، مناهیدن عجاقت و اللهک احسان ایتدیکی هر عضو بر امانت اولدیغندن اوللری خیرده استعمال ایدوب شرده استعمال ایتیمک . نفسه قارشی امانت رعایت که : نفسک هر صورتله صلاح و خیرینی تأمین سنی ایتک . هرکه قارشی امانت رعایت که : و دیملری اهاده ، طارطی و اولچولرده تجاوز و هیچ برکسندک عیوبنی انشا ایتیمک ، آمر ایسه معینته خلاف شرع امرده ، رعایا و اهالی به ظلمده

بولونماق ، عالم ایسه خلقی حق اوزرینه تنویر والحاصل هرکسک
همده سنه مرتب وظیفه کنیدیسه امانت اولدیفندن اونی حسن ایضا ایتک .
ایشته کوروایورکه فخرالین رازینک بویضاحی امانتدن مقصدک
واسع وشمولنی مناسبله بوکون فلسفه اخلاقیه نیک وظیفه انسانیه
دیدیکی مکلفیت وجدانیه دیمکدر .

مقاله منزه سرنامه اتخاذایتدیکمز ایشلری اهلنه تودیع ایتک مسئله سی
امانک ، وظیفه نیک الهممی در . زیرا مثلک سعادت وسلامتاری ، یاخود
مناذاله تعالی اضمحلال وهزیمتلی هب اوکا رعایت ویا عدم رعایت
مربوطدر . بالاده ذکر ایتدیکمز : وان الله یاأسرکم ان تؤدوا الامانة
الی اهلها آیت جلیله سنده کی امانتک مناسی هر نوع اماناته شامل
اولقله برابر بالخاصه بتون ایشلری وبخاصه مأموریتلری ، رسمی
ایشلری تا اهلله تودیع ایتک ، اهللریته ویرمک خصوصنه طئدر .
چونکه آیت جلیله نیک شرفزولی رسمی بر وظیفه حقنده اولدینی کی
ایکنی قسمنده کی « حکم ایتدیکمز وقت عدل ایله حکم ایدک بیورلمسی ده
رسمی ایشلره تعلقی کوسقور .

تفاسیر شرحده مذکور اولدینی وجه ایله بوآیت کریمه فتح نیک
کونی نازل اولمشدر . اوکون کسبه معظمه نیک قاپوجیسی عثمان بن طلحه
ابن عبدالدار کعبه نیک قاپوسنی کلیدلیرک اناختاری الوب ویرمهک
ایسته مش وبن محمد رسول الله اولدینی بیلیمورم . بیلیمش اولشم
اناختاری ویرمکدن امتناع ایتم « دیش وهرنه قدر عناد ایتیبوب
ویرمی سویله مش ایسه ده یته ویرمیدیکندن حضرت علی رضی الله عنه
طرفندن بیلکی بوکولیرک اناختار آلتش وکعبه آجیلوب جناب پیغمبر
افندمن ایکی رکعت نماز قلدفدناصرکه جیمه مشلر . اوصرمده کعبه نیک
سفایه سی همده سنده بولونان عباس کلیرک « بن قاپوجیانی ده برابر یایارم
دیهیرک اناختاری ایسته مش . فقط بوآیت جلیله نازل اولدیفندن
حضرت پیغمبر افندمن جناب علی به اناختارک تکرار عثمان ویرلمسی ،
کوکلتک آلتاسنی امر بیورمشلر . جناب علی ده امر پیغمبری بی ایضا
ایدنجه عثمان : « اولجه زورلایوب اذیت ویردیکک حالده شمدی کاوب
رفق ایله معامله ایتک نه در؟ دیر . حضرت علی جواباً : سنک سبیکه
الله طرفندن آیت کریمه نازل اولدی . « دیهرک آیت کریمه بی اوغور .
عثمان آتی ایشیدنجه درحال ایمان ایدمک کلمه شهادتی کنیر . بوشاده
جناب پیغمبر افندمن برایشک اهلک اللهن آلتاسنک ظالمک اولاجنی
بیان وعلاوه بیورمشلردر .

کوروایورکه دین اسلام ایشلری اهلنه تودیع خصوصنده هیچ بر
ضرر ویا عسایات انتقامجویانه کوزم تیهرک آنجق مصاحبت عامه نیک حسن
جربانی ، نظام وانتظام امورک تأمینن اساس اتخاذ ایدیور . ذاتاً
بویله اولمازسه هم ایشلر ای کیتمز همده ملت ارسانده ناخوشنودی
وعدم اعتماد حاصل اولهرق فوضایی ، حکومتلریکی انتاج ایدم . بونک
صحوکی ده معاذالله انقراضدر . ویزم الک زیاده چکدکاریمز ایشلری

اهللینه تودیع ایتدیکمزدن ایلری کلشدر . بوراسی محق در .
شیمدی ده ایشلری اهلنه تودیع ایتدیرمه نیک چارملرنی ارایالم :
السانده فطری اولهرق الک ایری یایق ایچون بر انجذاب واردر .
اساساً دین و اخلاق بوفطرت اوزرینه مؤسس در . آنجق بوکا مقابل
برده اهوای نفسانیه تمایلاتی واردر . اگر ای یایق انجذاب غلبه
ایدرسه انسان هریشی حق دائرمنده پایمه سی ایدر . وبوباده
الک مهم سائق ایمان و وجدان در . آنجق هوا ونفس اماره به تبعیت
میلانک غلبه سی قرآن کریم ده ظلم و جهول صفتلریله توصیف
اولونان انسانلر ایچون بیک چرق واقع ایدوکنندن خیر یایق انجذابنه
معاون واهوای نفسانیه تبعیت میلانته معارض اولق اوزره تبشیر
وانذار ، مکافات و مجازات قوتلریته مراجعت لازمکلیورکه بونلره فلسفه
حاضره اصطلاحنده قانونلرک مؤیدلری نامی ویرلمکدر . ایشته
برمتک . حکومتک ، یاشاماسیچون شرط مطلق اولان ایشلری اهلنه
تودیع و اجرای عدالت امورینکده ای یاشاماسیچون مختلف مؤیدلر
واردرکه الک مهمی ملتک مراقبه سیدر . دین اسلامده هرکس کنیدی
سلاحیتی داخننده امر بالمعروف ونهی عن المنکرله مأمور اولد .
یغندن کنیدی ایشلرینک اهل الله تودیع ایدلیدیکی کوردکارنده
الاریلله ، مقتدر اولامادقاری حالده دیلاریلله ، دیلاریلله ده مقتدر اولامدقاری
تقدیرده قیلرلرله ناخوشنودلق طاشیمق صورتیه مننه اهتمام ایدم چکلردر .
و بوقلبده ناخوشنودلق طاشیمق صورتیه منع ایمانک الک ضعیف
مرتبه سیدر .

حضرت عمر رضی الله عنک بر کون خطبه ده جماعته خطاباً
« بنده اکر بیک کورورسه کز طوغریلدیکز « دیمس اوزرینه
جماعتدن برینک « سنده برا کر بیک کورورسه شوقلیجه طوغرو
لدورم « جوانی ویرمندن جناب عمرک پک زیاده خوشنود اولهرق
مسلمانلر ایچنده خلیفه لرینک خطاسنی قلیجه طوغرو لده حق ذات بولوند
یغندنطولای جناب حقه حد ایتش اولدینی مشهوردر . اولجه اقوام
اسلامده افراد دخی بومراقبه اهتمام مسئله سی اونوتماقله برابر بونک
وکالت همیه سی علمایه برانشلردی . چونکه اوامر الهیه
مخالف حرکاتی و عزل و نصب خصوصنده کی اصابت ویا عدم اصابتی
هر کسدن زیاده ادراک ومنی اسبابنه توسل انجق علم ایله اولاییلر .
علمای کرام بو وظیفه بی بر زمانلر پک کوزل ایضا ایتمشلردر . حتی
مرویدرکه ملوک سالفه دن بریمی شیخ الاسلامک کنیدیسی بعضی
ایشلرندنطولای نقطه ایدمک نهی عن المنکر وظیفه سی صیق برصورتده
ایضا ایتمشندن متأثر اولهرق پک زیاده راحتلر اولمش . بونی کورمن
مایدنچیمی « پادشاهم نه ایچون بوقدر راحتلر اولیورسیکمز ؟ مادامکه
بوشیخ الاسلام سزی بوقدر تضیق ایدیور ، عزل ایدیوررسیکمز ،
دیمش . پادشاه ایسه وضیمته ، حال وموقعه ده زیاده واقف ایدوکنندن
شیخ الاسلامک اوله قولایجه هنلی جهتنه کیدیلیمه چکنی و بونک

ایدی . مشروطیتك اعلاقی متعاقب ارتق بواصر مراقبه مات و کمالرینه و برلش اولسی اعتباریله اماناتی اهلنه تودیع قضیه سنك برشکل قویه کیرمسی لازمکایر ایدی ، وایلك مجلس مبعوثانك بوباید ، اولدقجه همت و خدمتاری کوروله جکمه دائر بعض اماره لر کورولدیکی ده اولدی . فقط سکره لری ایش تماماً دکیشدی . قدم واهلیت وایاقت هیچ اراماز اولدی . نتیجه ده معلوم .

خلاصه مروض : اولبای اموریزك اماناتی اهلنه ، اصالح والیقنه تودیع ایتك خصوصنده او امر قرأنیه واحادیث شریفه بی لایقی وجه ایله نظر اعتباره آلهرق ملنك تجلیصنه همت ایتلرینی کمال اهمیتله نیاز ایتك ایسترز ذیرا « اذا وسدالامرالی غیراهله فانتظرالساعه » حدیث شریفك مضروننه ماصدق اولماق ایچون بشقه چاره یرقذر .

دوقتور میللسلی

اسماعیل حق

استقلالمز

حرب عمومی به قاریشرق جهانی تقلیب ایدن عوامل آره سنده اك مهم موقلمردن برنی اشغال ایدن قوتمز ، میدان محاربه ده شانلی وفلا کتلی ، فقط هر حالده انکشافات آتیسه سی نامنه بك خیرلی بروظیفه بی ایفا ایتدکدن صکره ترك سلاح ایتدی .

اومت ، مغلوب اولهرق سلاحرزی بیراقدق ، لکن حریت انکشافزی اك آغیر بیوندورقدن تقید ایدن چارلک انهدامنده بیوک بررول اوینایه رق ، و بو آغیر بیوندورقله قوزتولهرق ترك سلاح ایتدك . زمره ظالبیه دست مسالتمیزی اوزادیورکن حیاتی الكمدش براسبدادك قهر و تدمیرندن قورتارمق املیه الك عزیز ندا کارلقاری اختیار ایتمش ؛ اك فجعیح محرومیتله قانلانمش ؛ استقلانی ، تحککات اجنبیه ضربه لرندن صیانت یولنده کال سماحتله قان دوکش برمت ، ابدال ایتدیکی مساعی بی ، ایفا ایتدیکی وظیفه بی و اقتطاف ایتدیکی نمره بی بیلیر برمت اولهرق اثبات موجودیت ایدیوردق .

حسن نتیجه و یرمه جکئی بیان ایتمش سده مایینچی بونك ممکن و محذور سز اولدیفنده اصرار ایتکله پادشاه « عزل ایدمرسهك یرینه کیچی تعیین ایدم جکمز » دیش . اوده « فلان افندی بی ، او اولماز ایسه فلان افندی بی » دییه جواب و برمش . پادشاه ایش بر کره تجربه ایتك ایسته دیکندن « هایدی کیت ، اولره صور ، باقلم نه دییه جکر ؟ » امری یرمش . مایینچی شیخ الاسلامه الك مناسب بیلیدیکی ذاته کیدمردك افندم سزی پادشاه افندی سز شیخ الاسلام تعیین ایدیورلر « دینچه اوزات در حال » انالله وانا الیه راجعون . شیخ الاسلام افندی حضرتلری نه وقت وفات ایتدی ؟ « سئوالی ایراد ایدم . مایینچی : « خیر افندم ، وفات ایتدی . فقط پادشاه افندم اونی عزل ایله یرینه سزی تعیین ایدم جک » دیر . بونك اوزرینه اوزات : « هایدی ایشیکه ا شیخ الاسلام افندی حضرتلری صاغ اولدقجه اومقامه کچمك بنم ایچون ممکن اولماز . ذیرا بوکون بین العلما اومقامه الیق واصالح اولان کندیلری در . بویله سوز ایستهم » دییه رك صاوار . بوندن محجوب قالان مایینچی بلک اوته کنی اقناع ایدم دییه رك علمادن ایکنچی بر ذاته ده مراجعت ایدم اوده « شیخ الاسلام افندی و اوندنصکره فلان افندی وار ایکن بنم شیخ الاسلام اواق حدم دکدر ، عیبدر . امان کسه طویماسین » دییه رك رد ایدم . مایینچی خائب وخاسر پادشاهك یانه دوزر و دوچار عتاب و مؤاخذه اولور .

بو حکایه دن ا کلاشیلان شوکه بروقتلر عالم اسلام ده ملنك علمایی نهی عن المنکری بك کوزل ایفا ایتدکلری کی امانی اهلنه تودیع خصوصنده هر مسلك اراسنده اصلح والیق اولق امراهنه رعایت عننه حالی آلمش اولدیفندن اهل وار ایکن نااهلک تعیینی قولای قولای اولماز ایتمش .

صکره لری علما بو غایت مهم وظیفه دینه لرینی اساساً بوخصلت جلیله نك اسلامیت عالیه مقتضاسندن اولدینی احیاء المومده صدق محشده صدق عنزم مناسبتیله ذکر ایدلیدیکی وجه ایله حضرت عمر رضی الله عنک : « برقومده ابوبکر (رضی الله عنه) وار ایکن او قومه امیر اولق دن ایسه کوله اوله بی ترجیح ایدم » کلام عالیسیله ده ثابت در . که وشه تذکرندن ایش چیغیرندن جیه مش وبا خصوص تنظیم ایتدکمره صنف علمانك بواشلره قارشیدر لماسنه صورت مخصوصه ده اهتمام ایدلیدیکنندن مأمورلرک عزل و نصبنده کی اصابت سزلك چوقدفعه مراقبه سز قالیر اولمش ایدی . فقط مأموریتلری اهلنه یرمک مسئله سی فوق العاده مهم اولدینی جهته اصابت سز لکلردن متولد محذورلر هر یرده اثارینی کوستردیکندن حقیقی مراقبه ملیه کی اولماقله برابر بوباید یسه بعض تدابیر اتخاذ ایدیلیر ایدی . مثلا خاقان مغفور سلطان حمید ثانی زماننده الك مستقیم رجال دولت دن مرکب انتخاب مأمورین قومیسورلری تأسیس ایدلمش ایدی . وقدم واهلیت و حسن خدمت مشروطیتدکمره اولدینی کی مضر کورولمکدنبشقه طلب رحبان ایچون اولدقجه بر قوتی حائر